

Kutsu osallistua Oulu2026-hankkeeseen

1/00.04.01/2018

KH 28.05.2019 § 166

Oulun kaupunki on toimittanut kaupungille yhteistyökirjeen, jolla kaupunki kutsutaan osallistumaan Oulu2026-hankkeeseen.

Oulun kaupunki hakee Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuonna 2026. Hanke kulkee nimellä Oulu2026. Euroopan Unioni on päättänyt vuosina 2020-2033 toteutettavista kulttuuripääkaupungeista vuonna 2014 (N:o 445/2014/EU). Kulttuuripääkaupunkialoitteen tavoitteena on edistää kaupunkien kehittymistä kulttuurin avulla, tuoda esiin Euroopan kulttuurin rikkautta ja yhteistä kulttuuriperintöä sekä edistää keskinäistä ymmärrystä ja vuoropuhelua.

EU:n päätöksessä määritellään kulttuuripääkaupunkien hakuprosessi, valintakriteerit, tavoitteet ja vuorovuodet, mistä maasta kulttuuripääkaupungit vuosina 2020-2033 valitaan. Suomi ja Slovakia ovat vuorossa 2026 – kummastakin maasta valitaan kansallisessa kisassa yksi kaupunki Euroopan kulttuuripääkaupungiksi

Hakemus tehdään suomeksi ja englanniksi EU:n laatimalle hakulomakkeelle. Hakemuksessa kerrotaan mukana olevat kunnat ja muut yhteistyökumppanit. Hakemuksessa eritellään, kuinka paljon rahoitusta kulttuuripääkaupunkihanke saa hakijakaupungilta, alueen muilta kunnilta, valtiolta, EU:lta ja yksityiseltä sektorilta. Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa kansallisella tasolla hakuprosessista yhdessä kansainvälisen valinta-raadin kanssa. Euroopan komissio vahvistaa nimitykset.

Haku on kaksivaiheinen: ensimmäinen hakemus jätetään toukokuussa 2020, jatkoon valittavat hakijat saavat yhdeksän kuukautta aikaa parantaa hakemuksiaan ja lopullinen valinta tehdään kesällä 2021. Tällä hetkellä Suomessa kisassa ovat mukana Oulu, Tampere yhdessä Mänttä-Vilppulan kanssa ja Savonlinnan yhdessä neljän itäisen Suomen maakunnan kanssa.

Vaikka Euroopan kulttuuripääkaupunki ei ole matkailun ja muun elinkeinoelämän kehittämishanke, vaikuttaa nimitys tutkitusti merkittävästi alueen matkailuun ja aluetalouteen. Hakijakaupungin on kuvattava pitkän aikajänteen strategiassaan, kuinka kulttuuripääkaupunkiprosessi edistää strategisten tavoitteiden toteutumista ja tukee kaupungin ja mukaan otetun laajemman alueen kehittymistä myös kulttuuripääkaupunkivuoden jälkeen.

Oulun kaupunki kutsuu mukaan Oulu2026-toteutukseen kaikki Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Suomen kunnat ja niiden alueella olevat toimijat. EU:n päätöksen mukaan hakijana voi virallisesti olla yksi kaupunki, mutta se voi ottaa mukaan sitä ympäröivän laajemman alueen.

Ensimmäisen vaiheen hakemuksessa tulee olla tiedot hankkeeseen osallistuvista kunnista ja muista yhteistyökumppaneista. Vuonna 2020 jätettävässä hakemuksessa tulee kuvata kulttuuriohjelman visio ja

suunnitelma ohjelman rakenteesta. Yksityiskohtaisen kulttuuriohjelman suunnittelu on vuorossa lopullisen nimityksen jälkeen.

Hakemuksessa kuvataan Oulu2026-vaikutusalueen vuoteen 2026 mennessä toteutuvat investoinnit, joilla kehitetään alueen saavutettavuutta, kulttuurin toimintaedellytyksiä ja matkailua.

Oulu2026 kulttuuriohjelma

Oulu2026-ohjelma rakentuu hankkeen luovien neuvonantajien määrittelemille katto-otsikolle ja teemoille. Teemoja voidaan käsitellä taiteen ja tieteen, liikunnan, monenlaisten kulttuurin sovellusten ja arjen kulttuurin keinoin. Oulu2026-hankkeen kulttuurikäsitys on laaja, kannustamme yhteistyökumppaneita venyttämään sitä ennen näkemättömiin ilmaisumuotoihin.

Kulttuuriohjelman päätavoite on

KULTTUURI-ILMASTONMUUTOS - CULTURAL CLIMATE CHANGE

Teemat ovat

Vastakohtien voima	Rohkeasti reunalla	Villisti kaupunki
Contrasts	Hinterland	Wild City

Euroopan unionin nimittämä valintaraati valitsee kulttuuripääkaupungin kuuden kriteerin perusteella. Kaupungin historia ja nykyinen kulttuurielämä voivat olla lähtökohtia vuoden ohjelman rakentamiselle, mutta ne eivät vaikuta valintapäätökseen. Kulttuuriohjelman osalta keskeisiä kriteerejä ovat eurooppalainen ulottuvuus ja laaja-alainen osallistuminen ohjelman suunnitteluun ja toteutukseen.

Oulu2026-ohjelma rakentuu avointen ohjelmahakujen kautta valituista projekteista ja hankkeen itse tuottamista lippulaivahankkeista. Ensimmäinen kaikille avoin ohjelmahaku on 11.2.-31.5.2019.

Kulttuuriohjelmassa tulee näkyä Euroopan kulttuurinen monimuotoisuus ja yhteinen kulttuuriperintö. Vähintään puolet ohjelmasta olisi valmisteltava ja toteutettava paikallisten ja eurooppalaisten yhteistyökumppanien yhteistyöllä. Kulttuuriohjelman on oltava eurooppalaisittain niin vetovoimainen ja kiinnostava, että se houkuttelee vierailijoita muualta Euroopasta Oulu2026-ohjelman toteutusalueelle.

Alueen asukkaiden ja yhteisöjen toivotaan osallistuvan kulttuuriohjelman suunnitteluun ja toteutukseen mahdollisimman laajasti. Erityisesti toivotaan niiden ihmisten osallistumista, jotka jäävät tavanomaisen kulttuurin ulkopuolelle. Oppilaitosten, päiväkotien ja kansalaisjärjestöjen osallistuminen ohjelmatyöhön on tärkeää. Toivottavaa on vahvistaa kulttuurialaa ja luovia aloja sekä niiden yhteistyötä talous- ja sosiaalialojen kanssa.

Kulttuuriohjelmaa arvioidaan myös sillä perusteella, kuinka se yhdistää paikalliseen kulttuuriperintöön ja perinteisiin taidemuotoihin uusia, innovatiivisia ja kokeellisia kulttuuri-ilmaisuja. Digitaalisuuden tulee näkyä myös kulttuuriohjelmassa, ei vain viestinnässä.

Yhteistyösopimukset ja yhteistyömallit

Oulu2026 tarjoaa yhteistyökumppaneille vaihtoehtoisia malleja osallistua hankkeeseen.

Hakemusta varten tarvitaan yhteistyökumppanin virallinen periaatepäätös osallistumisesta hankkeeseen vuoden 2019 aikana. Kunnanvaltuusto päättää osallistumisesta Oulu2026-hankkeeseen. Mikäli kunta päättää osallistua hankkeeseen, laaditaan ehdollinen aiesopimus, joka toteutuu, mikäli Oulu nimetään vuoden 2026 Euroopan kulttuuripääkaupungiksi. Kunnanvaltuuston päätöksessä kuvataan tapa, jolla kunta osallistuu Oulu2026-toteutukseen. Vaihtoehtoisia osallistumistapoja ovat:

1. Taloudellinen tuki hankkeelle

Yhteistyökumppani päättää euromäärästä, jolla se osallistuu hankkeeseen. Kumppanin kanssa sovitaan sisällöistä, mitä ja missä hankkeeseen osoitetulla määrärahalla toivotaan toteutettavan osana Oulu2026-teemojen mukaista kulttuuriohjelmaa. Tuki voi olla kiinteä summa tai €/yhteisön jäsen tai asukas. Esimerkiksi Aarhus 2017 sopi ympäröivien kuntien kanssa osallistumisesta kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmaan tietyllä euromäärällä asukasta kohti. Kuntien alueelle taattiin kulttuuriohjelmaa vähintään sillä summalla, jonka ne olivat käyttäneet ohjelman kustannuksiin.

2. osallistuminen osatoteuttajana hankkeeseen

Yhteistyökumppani suunnittelee ja toteuttaa osatoteuttajana Oulu2026-teemojen mukaista ohjelmaa. Osatoteuttaja voi toimia yksin tai yhdessä muiden osatoteuttajien kanssa. Ohjelmaan otettavista sisällöistä neuvotellaan Oulu2026-hankeorganisaation kanssa. Osatoteuttajien hankkeet merkitään hakemukseen seudun osallistumisena kulttuuripääkaupungin kustannuksiin.

Esimerkiksi Leeuwarden 2018 otti ympäröivät 11 kuntaa mukaan niin, että kukin kunta perusti oman valmisteluryhmän ja varasi määrärahan omalla alueellaan toteutettavaan kulttuuriohjelmaan. Kunnat valmistelivat yhden yhteisen hankkeen, jonka tuloksena jokaisen kunnan alueelle rakennettiin kansainvälisen taiteilijan suunnittelema suihkulähde. Kulttuuriohjelmassa hanke näkyi matkailijoille tarjottavana 11 kunnan halki kulkevana 11 Fountains-kiertoajeluna.

Asian on valmistellut hallintojohtaja Seija Turpeinen, puh. 0400 949 620.

Kaupunginjohtajan esitys:

Pudasjärven kaupungilla on tarkoitus osallistua Oulu2026 –hankkeeseen Hyvän Olon Keskuksella ja muilla kaupungin moderneilla hirsirakentamisen kulttuuriperinnettä kunnioittavilla rakennushankkeilla ja niiden sisältämällä kuntalaisten hyvinvointipalveluilla. Tarkempi esitys annetaan kokouksessa.

Kaupunginjohtajan muutettu esitys:

Kaupunginhallitus päättää, että

- 1) Pudasjärven kaupunki osallistuu Oulu2026-hankkeeseen

- liitteen 3 mukaisesti.
- 2) pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.